

βαξίζω Θράκ. (Ἐπιβάτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάξη*.

Βαξαλαεύω, ὁ ἰδ.

βάξιμο τό, Λεξ. Γαζ. (λ. *ψόφος*) *βάξ'μοι* Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ. (Καστορ. Καταφύγ. Σιάτ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. *βάξω* (I).

Κρότος ἐνθ' ἄν.: *Ἡ-ῥ-ῶφους ἔβαξι σὰν κανόν' κ' ἔγ'γι* Αἰν.

βαξοκόπι τό, Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βάξω* (I).

1) Ὑλακὴ κυνὸς παρατεταμένη. 2) Ἀδολεσχία, φλυαρία ὑπερμετρος συνήθως γυναικός.

βάξωμαν τό, Πόντ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαξώνω*.

Βαξαλάεμαν, ὁ ἰδ.

βαξώνω Πόντ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάξη*.

Βαξαλαεύω, ὁ ἰδ.

βάου Πελοπν. (Καστρ. Κυνοῦρ.)

Λέξις πεποιημένη.

Λέγεται ἐπὶ τῆς ὕλακῆς τοῦ κυνός: Ἄσμ.

Εἶμαι πρῶτος θὰ σὲ φάου, | βάου, βάου, βάου!

(ἐξ ἐπιδ.) Συνών. *βάβ, γάβ, γάου*.

βαπώρα ἡ, πολλαχ. *δαβώρα* Κρήτ. *μπαπώρα* Εὐβ. (Κύμ. Ὁξύλιθ.)

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. *βαπώρι*.

1) Μέγα ἀτμόπλοιο πολλαχ. 2) Χλευαστικῶς γυνὴ ὑψηλὴ Εὐβ. (Κύμ. Ὁξύλιθ.)

βαπωράκι τό, κοιν. *βαπουράκ'* βόρ. ἰδιώμ. *παπωράκι* Ἰθάκ. *παμπουράκ'* Μακεδ. *παπωράτσι* Ἄνδρ. Μύκ. κ.ά.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *βαπώρι* διὰ τῆς καταλ. -άκι.

1) Μικρὸν ἀτμόπλοιο κοιν.: Φρ. *Ἐγινε βαπωράκι* (ἐπὶ μεθύσου). *Τὸν ἔκανε βαπωράκι* (τὸν ἐξώργισε) πολλαχ. Συνών. *βαπωρέλλι*, **βαπωρόπουλλον*. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Σῦρ. β) Ἀτμάκατος χρησιμοποιουμένη πρὸς ρυμούλκῃσιν μεγαλυτέρου πλοίου. Συνών. *ρυμουλκό*.

2) Ὁργανον σιδερώματος θερμαινόμενον διὰ ξυλανθράκων τεθειμένων ἐντὸς αὐτοῦ σύνηθ. Συνών. *βαπώρι* 2. 3) Εἶδος κολυμβήματος Προπ. (Πάνορμ.)

βαπωράκλα ἡ, πολλαχ.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. *βαπώρι* διὰ τῆς καταλ. -άκλα.

Μέγα ἀτμόπλοιο.

βαπωρεῖ ἡ, *βαπωρεῖ* Πελοπν. (Λεῦκτρ.) κ.ά. *βαπωρεῖ* Μέγαρ. κ.ά. *βαπωρεῖ* Δ.Κρήτ. *βαπωρεῖ* κοιν. *βαπωρεῖ* βόρ. ἰδιώμ. *παπωρεῖ* σύνηθ. *παπωρεῖ* βόρ. ἰδιώμ. *παπωρεῖ* Δ.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαπώρι* καὶ τῆς καταλ. -εῖ.

Ὅσον δύναται νὰ χωρέσῃ ἐν πλοῖον, τὸ φορτίον ἐνὸς πλοίου ἐνθ' ἄν.: *Μὲν βαπωρεῖ κάρβουνο-ζάχαρι-σιτάρι* κττ. κοιν. *Ἦρχε μὲ τὴν ἄλλῃ παπωρεῖ* (ἀντὶ μὲ τὸ ἄλλο πλοῖον) Σίφν.

βαπωρέλλι τό, ἀμάρτ. *βαπωρέλλ'* Λέσβ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *βαπώρι* διὰ τῆς καταλ. -έλλι.

Βαπωράκι 1, ὁ ἰδ.: Φρ. *Βαπωρέλλ'* τ'ς *στιρεῖ* (ὕδο-στρωτήρ).

βαπωρέττο τό, σύνηθ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vaporetto* = μικρὸν ἀτμόπλοιο.

Ἀποστακτήρ ὕδατος.

βαπωρήσιος ἐπίθ. κοιν. *βαπωρήσιος* βόρ. ἰδιώμ.

παπωρήσιος σύνηθ. *παπωρήσιος* πολλαχ. βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαπώρι* καὶ τῆς καταλ. -ήσιος.

1) Ὁ δι' ἀτμόπλοιοι χρησιμοποιούμενος κοιν.: *Βαπωρήσιο κάρβουνο*. 2) Ὁ ὅμοιος πρὸς τὸν τοῦ ἀτμοπλοίου ΑΜαμμέλ. Θαλασσιν. 112: *Ἀρχίζουν μονομῆς τὸ ριζίμο τοῦ διχτυοῦ 'ς τὸ γιὰλὸ λάμνοντας...* μὲ *βαπωρήσια γρηγοράδα* πρὸς τὴν *στερεῖ*. 3) Ὁ ἐν ἀτμοπλοίῳ παρασκευαζόμενος κοιν.: Φρ. *Βαπωρήσιος καφές* (ὑπερτιμημένος, ἀκριβός).

βαπώρι τό, κοιν. καὶ Τσακων. *βαπώρ'* βόρ. ἰδιώμ. *βαπούρι* Καλαβρ. (Μπόβ.) *δαπ-πώρι* Χίος (Πυργ.) *δαβώρι* πολλαχ. *δαβώρ'* Πόντ. (Χαλδ.) Σάμ. κ.ά. *μπαμπώρι* Εὐβ. (Κύμ.) *παπώριν* Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Οἶν.) *παπώρι* σύνηθ. *παπ-πώρι* Χίος (Πυργ.) *παπώρ'* βόρ. ἰδιώμ. καὶ Λευκ. Μύκ. Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) Τήν. *παμπώριν* Κύπρ. *παμπώρι* Βιθυν. Ἡπ. Μακεδ. (Φλόρ.) κ.ά. *παμπώρ'* Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Διδυμότ.) Μακεδ. (Βλάστ.) κ.ά. *πανπώρ'* Θεσσ. *παδώρι* Κρήτ. κ.ά. *παμπούρ'* Θράκ. (Μάδυτ.) Λέσβ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vapore*.

1) Πλοῖον κινούμενον δι' ἀτμοῦ, ἀτμόπλοιο κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Κοτύωρ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: *Ἀραξε τὸ βαπώρι*. Σηκώθηκε τὸ βαπώρι (ἀπέπλευσε). || Φρ. *Γίνομαι βαπώρι* (ἐξοργίζομαι σφόδρα). *Τὸν κάνω βαπώρι* (τὸν ἐξοργίζω σφόδρα) κοιν. *Παμπώριν τῆς στερεῖ* (τραῖνο) Κύπρ. || Ἄσμ.

Νά 'μουν ἀγέρας νὰ φυσῶ, παμπώρι νὰ σφουρίζω

Φλόρ. Συνών. *βαπῶρο, καράβι*. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Παμπώρι Χίος Βαπώρια* Σῦρ. 2) *Βαπωράκι* 2, ὁ ἰδ., πολλαχ. 3) Ἀτμοκίνητος ἀμαξοστοιχία Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θράκ. (Διδυμότ.) 4) Παιδιά τις ὀνομασθεῖσα οὕτω διὰ τὴν μνεῖαν ἐν αὐτῇ τῆς λέξεως *βαπώρι* Σύμ.

βαπῶρο τό, Ζάκ. Λευκ. *παπῶρο* Ζάκ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαπώρι*.

Ἀτμόπλοιο ἐνθ' ἄν.: *Ὁ σκυλλόβραιος ναυλὼνει βαπῶρο καὶ πάει νὰ 'βρῇ τὴ βασιλοπούλλα* (ἐκ παραμυθ.) Ζάκ. || Φρ. *Μ' ἔκαμε παπῶρο 'ς τοῖς βρσιῖς* (μὲ ἐξύβρισε πολὺ) Καλάβρυτ. Συνών. *βαπώρι* 1, *καράβι*.

***βαπωρόπουλλον** τό, *παπωρόπον* Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ.) *παπωρόπο* Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *βαπώρι*.

Μικρὸν ἀτμόπλοιο. Συνών. *βαπωράκι* 1, *βαπωρέλλι*.

Βαραβάνα ἡ, Σάμ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ὄνομα νηρηίδος.

Βαραβᾶς ὁ, Σῦρ. (Ἐρμούπ.) κ.ά.

Τὸ μεταγν. Ἑβραϊκὸν ὄν. *Βαραβᾶς*.

Βαραβᾶδες καλοῦνται σκωπτικῶς οἱ Νάξιοι ὡς κλέπται καὶ κακοποιοὶ (διότι ὁ Βαραβᾶς ἦτο ληστής).

βαράδα ἡ, Θάσ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαράδι* κατὰ τύπ. μεγεθ.

Ὑδρορροή μύλου. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Βαράδες* καὶ ὡς τοπων. Συνών. *βαράδι* 2.

βαράδι τό, Θράκ. (Σηλυβρ. Σιρέντζ.) κ.ά. *βαράδ'* Θράκ. (Αἰν. Βιζ. Λούτιδ. Σαρεκκλ. Σκοπ.) Ἰμβρ. Μακεδ.

(Βέρ.) Τένεδ. κ.ά. βαάδ' Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ μεσν. βαράδιν. Ἰδ. Δουκ.

1) Κυψέλη Θράκ. (Αἰν. Βιζ. Λούπιδ.) Ἰμβρ. Σαμοθρ. Τένεδ. κ.ά. 2) Βαράδα, ὁ ἰδ., Θράκ. (Σηλυβρ. Σιρέντζ.) Μακεδ. (Βέρ.) κ.ά.: Φρ. Εἶναι ἓνα βαράδι (ἄπληστος, ἀχόρταστος) Σηλυβρ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Σαμοθρ.

βάραθρο τό, λόγ. κοιν. βάλαθρο Εὐβ. (Κύμ.) βάλαθρον Εὐβ. (Στρόπον.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βάραθρον.

Χάσμα γῆς.

βαραθρώνω ἀμάρτ. βαλαθρώνω Εὐβ. (Κύμ.) βαλαθρώνου Εὐβ. (Στρόπον.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. βαραθρῶ.

Ρίπτω εἰς βάραθρον.

βαράκιν τό, Χίος (Καρδάμ. κ.ά.) βαράκι Θήρ. Θράκ. Ἰκαρ. Κρήτ. Νίσυρ. κ.ά. — Λεξ. Περίδ. Αἰν. Βλάστ. βαράκ' Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Αἰν. Μάδυτ. Σαρεκκλ.) Μακεδ. (Καταφύγ.) Σάμ. Σκίαθ. κ.ά. βαράκ' Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ.) βαράχ' Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.) βαράχ' Ἰμβρ. Ἐκ τοῦ Τουρκ. *varak*, ὁ ἐκ τοῦ παρ' Ἡσυχ. βάραξ. Ἰδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 6 (1923) 212.

1) Λεπτότατα φύλλα χρυσοῦ ἢ ψευδοχρύσου ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Γαμπρὸς εἶναι γαρίφαλο, νύφη τριανταφυλλάκι, παράνυφ' εἶναι τὸ ψηφί μετ' τὸ χρυσὸ βαράκι

Ἰκαρ.

Στολίσετε τὰ στέφανα μετ' ἄνθη καὶ βαράκι

Θήρ. β) Πληθ. βαράκια, ποικίλματα διὰ λεπτῶν φύλων χρυσοῦ Κρήτ. 2) Χρυσόκολλα Μακεδ. — Λεξ. Περίδ.

Ἡ λ. ἐν τῷ πληθ. Βαράκια καὶ τοπων. Σῦρ. [**]

βαρακ-κᾶς ὁ, Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἴσως ἐκ τοῦ οὐσ. βαράκιν.

Χαρτόσημον.

βαρακλήδικος ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαρακλής < Τουρκ. *varaklı* παρὰ τὸ θέμα τοῦ πληθυντικοῦ.

Ὁ πεποικιλμένος μετ' βαράκιν, ὁ ἰδ.

βαράκωμα τό, Λεξ. Περίδ. Αἰν. Βυζ. Δημητρ. βαράκωμαν Πόντ. (Τραπ.) βαράκουμα Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρακῶνω.

1) Ἐπιχρύσωσις, ἐπικάλυψις μετ' φύλλα χρυσοῦ ἐνθ' ἄν.

2) Ἐπιχρύσωσις διὰ χρυσοκόνεως Ἡπ. (Ζαγόρ.)

βαρακῶνω Θήρ. Θράκ. Πόντ. (Τραπ.) κ.ά. — Λεξ. Περίδ. Αἰν. Βυζ. Βλαστ. Δημητρ. βαρακῶνον Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. Μακεδ. (Καταφύγ.) Σάμ. Σκίαθ. Σκῦρ. κ.ά. βαραγῶνον Ἰμβρ. Λέσβ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) βαραχῶνον Πόντ. (Κοτύωρ.) φαραγῶνον Λέσβ. (Ἀγιάς.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαράκιν.

1) Κοσμῶ διὰ φύλλων χρυσοῦ ἐνθ' ἄν.: Βαρακῶνω κλωνιὰ δάφνης Θράκ. Βαραχῶνω τὰ κοκκία (κόλλυβα) Κοτύωρ. Βαρακουμέν' βᾶγια Σκίαθ. Βαραγουμένα λουλούδια Ἰμβρ. || Ἄσμ.

Βαρακωμένε μου λαλὲ τὸ' ἀγτέ πλουμουδισμένε, τὰ ξένα μάτια σὲ θωροῦν τσαὶ τὰ δικά μου κλαίνε

Σκῦρ.

Μῆλον μου κατακόκκινον, μῆλον βαρακουμένου

Σάμ.

Βιόλα μου βαρακωμένη | καὶ 'ς τὰ ἄνθη στολισμένη Θράκ.

Βάνι τοὶ 'ς τοῦ τσιφάλι μου βαραγουμένη διόλα

νὰ ἔρχουδι γ-οἱ λεύτιρις νὰ λέν τὰ μοιρουλόγια

Λέσβ. 2) Ἐπιχρυσῶνω μετ' χρυσόκοκκινον Ἡπ. (Ζαγόρ.): Βαράκουσα τ'ν κουρνίζα τ' καθρέφτ'. 3) Μέσ. χρυσίζω ἐξ ἀνταυγείας Λέσβ. (Ἀγιάς): Φαραγῶνον τὰ διαδρικά.

βαράρι τό, ἀμάρτ. βαράρ' Προπ. (Κυζ.)

Λέξις πεποιημένη. Πβ. βαρβάρι καὶ βαρδάρι.

Ἡ φτερωτὴ τοῦ μύλου.

βαραχτὰ τά, Καπ. (Φάρας.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Καρποί.

βάρβακας ὁ, Σέριφ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ μεταγν. παρ' Ἡσυχίω οὐσ. βάρβαξ.

Τὸ πτηνὸν ἱέραξ Ἑλεονώρα (falco Heleonorae) τῆς τάξεως τῶν ἀρπακτικῶν (rapaceae). Συνών. βαρβάκι, βαρβακίνα. [**]

βαρβάκι τό, Σίκιν. Σύμ. Σῦρ. Χίος κ.ά. — Λεξ. Βλαστ. βαρβάτσι Πάρ. βαρβάτο' Μύκ. Τήν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάρβακας ἢ ἐκ παλαιοῦ ἀμαρτ. βαρβάκιον.

Βάρβακας, ὁ ἰδ.

***βαρβακίζω**, βαρβατίζω Κύπρ.

Ἐξ ὀνοματοποιημένης τινὸς λέξεως *βαρβάκ. Πβ. τὸ ἀρχ. βαρβαρίζω < βάρβαρος.

Ὁμιλῶ διὰ φωνῶν συγκεχυμένων ὁμοῦ μετ' ἄλλων ὁμοίως ὁμιλούντων: Ἐβαρβατίζαμε πολ-λὰ τῶν βαρύνθηκα τῶ' ἔφνα.

βαρβακίνα ἡ, Θήρ. Σίφν. Σῦρ. Τήν. κ.ά. — Λεξ. Βλαστ. 423.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαρβάκι καὶ τῆς καταλ. -ίνα.

Βάρβακας, ὁ ἰδ.

***βαρβαλ-λάσ-σω**, βαρβαλ-λᾶσ-σω Ρόδ.

Λέξις πεποιημένη. Πβ. καὶ βαρβαταρίζω.

Εἶμαι πλήρης πράγματός τινος, βριθῶ.

βάρβαλ-λο τό, Εὐβ. (Ἀνδρων.)

Λέξις πεποιημένη.

Ἀνθρώπος ἀκαταπαύστως ὁμιλῶν, ἀδιακόπως φωνασκῶν: Ἐν παύγει τὸ βάρβαλ-λο νὰ πῇ τὸ' ἄλλος κἀνένας. Ἐθὰ σκάσης, βρε βάρβαλ-λο!

Βαρβάρα ἡ, Ἡπ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν. Μάλαρ. Σαρεκκλ. Σηλυβρ. Σουφλ.) Πελοπν. (Μεσσ.) κ.ά.

Τὸ μεταγν. κύριον ὄν. Βαρβάρα.

1) Ἡ ἁγία Βαρβάρα ἐορταζομένη τὴν 4 Δεκεμβρίου Ἡπ. Πελοπν. (Μεσσ.): Φρ. Ἐχ' τῆς Βαρβάρας τὰ κλειδιά (ἐπὶ τοῦ θέλοντος νὰ ἐξασκήσῃ ἀπόλυτον κυριαρχίαν) Ἡπ. || Γνωμ.

Ἡ Βαρβάρα βαρβαρίζει | καὶ ὁ Σάββας σαβανώνει

καὶ ἄγιο-Νικόλας πλάκωσε | τὰ χιόνια φορτωμένος

(ἐπὶ τῆς χιόνος ἢ ὁποῖα ἀρχίζει νὰ πίπτῃ τὴν ἐορτὴν τῆς ἁγίας Βαρβάρας, δυναμώνει τὴν ἐορτὴν τοῦ ἁγίου Σάββα καλύπτουσα τὴν γῆν οἶονεὶ ὡς σάβανον καὶ γίνεται πυκνοτάτῃ τὴν ἐορτὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου) Μεσσ.

Βαρβάρα βαρβαρώνει, | Σάββας σαβανώνει,

ἄγιο-Ν'κόλας παραχώνει

(συνών. τῷ προσηγουμένῳ) Ἡπ. Πβ. ἄγι-Βαρβάρα, ἄγι-Νικόλας. Ἡ λ. καὶ ὡς κύριον ὄν. κοιν. ὡς τοπων.

Κρήτ. Μακεδ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) 2) Εἶδος γλυκύσματος ἐκ πολτοποιημένου διὰ τῆς βράσεως σίτου, ζαχάρεως καὶ ἄλλων οὐσιῶν παρασκευαζόμενον κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς

